

عوامل مؤثر بر مؤلفه‌های اقتصاد آبی و تأثیر آن بر رشد اقتصادی پایدار ایران

مقطع تحصیلی	دانشکده	دانشگاه / مؤسسه آموزشی و پژوهشی
دکتری	مدیریت و اقتصاد	دانشگاه لرستان
رشته تحصیلی	نام استاد راهنما	نام دانشجو
علوم اقتصادی - گرایش بخش عمومی	علی حسنونند	بهار سالاروند

چکیده

با توجه به اینکه حدود ۴۰ درصد از مرزهای ایران را مرزهای آبی تشکیل می‌دهد، بهره‌برداری مؤثر از این ظرفیت هنوز کامل نشده است. سیاست‌های کلی اقتصاد دریا محور که از سوی مقام معظم رهبری ابلاغ شده، بر نقش راهبردی توسعه دریامحور در آینده اقتصادی کشور تأکید دارد. پژوهش حاضر با هدف شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر مؤلفه‌های اصلی اقتصاد آبی و تحلیل اثر آن‌ها بر رشد اقتصادی پایدار طی ۱۹۹۳-۲۰۲۳ انجام شد. در مرحله نخست، روش دلفی فازی برای بررسی پنج حوزه کلیدی شامل شیلات، کشاورزی و جنگلداری، گردشگری ساحلی، حمل‌ونقل دریایی و سرمایه‌گذاری در بنادر به کار رفت و نشان داد عوامل اقتصادی، تغییرات اقلیمی، حمایت‌های دولتی و کیفیت زیرساخت‌ها بیشترین تأثیر را دارند. در مرحله دوم، مدل ARDL مشخص کرد که اکثر مؤلفه‌ها در کوتاه‌مدت و بلندمدت اثر مثبت بر رشد اقتصادی دارند، با این حال سرمایه‌گذاری دولتی در بنادر فاقد اثر معنادار بود.

دستاوردهای ویژه

- چارچوبی برای بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های اقتصاد آبی ایران
- فراهم سازی زمینه رشد اقتصادی پایدار و توسعه زیرساخت‌های دریایی
- زمینه سازی جهت سیاست‌گذاری کلان، بهره‌برداری پایدار از منابع آبی و توسعه اقتصاد دریامحور کشور

سازمان‌ها و مراکز متقاضی

- سازمان بنادر و دریانوردی
- سازمان شیلات ایران
- سازمان حفاظت محیط زیست

برنامه‌های آینده

- کمک به تدوین برنامه‌های توسعه استانی و ملی با محوریت مناطق ساحلی و جزایر.
- ارائه نقشه راه توسعه دریامحور بر اساس مؤلفه‌های اقتصاد آبی شناسایی شده در پژوهش.